

Brugse
Beer

In deze reeks laten we elke week een 'Brugse Beer' aan het woord, een man of vrouw die uitblinkt in wat hij of zij doet.

ASSEBROEK Dieter Missiaen (43) maakt in het buitenland furore als circusartiest. Hij is de bezieler van Compagnie Krak, bedenker en maker van poëtische clownerievoorstellingen die altijd recht uit het hart komen. Zijn vrouw Els Degryse werkt als dramaturge mee achter de schermen.

DOOR WIM KERKHOF

Dieter en zijn vrouw Els waren in 2008 op rondreis door Afrika, toen ze plots een spontane ingeving hadden. "We waren zo onder de indruk van de cultuur en de mensen daar, dat we hen uit dank iets wilden teruggeven. De vraag was alleen wat? Geld? Dan word je meteen aanzien als witte weldoener en komen ze bij elke blanke toerist bedelen. En dus besloten we om geen geld maar tijd te geven. Tijd in de vorm van entertainment: ik had wel een paar goocheltrucs in mijn mouw zitten", glimlacht Dieter. Het leverde waardevolle momenten op die hem nadien aan het denken zetten.

CIRCUSSCHOOL

"Terug thuis schreef ik mij meteen in aan circusschool Woesh, en zo is onze eerste volwaardige voorstelling ontstaan. Met *Charleston* toerden we een jaar lang door Zuidoost-Azië en Zuid-Amerika, een manier van reizen die ons ver van het toeristische pad af bracht. We speelden in schooltjes en weeshuizen, in kleine dorpjes in de brousse..." *Charleston*, een 'poëtische clownerievoorstelling' zonder woorden, paste perfect in Dieters rugzak. "Een bandrecorder en wat jongleerballetjes, meer hadden we niet nodig om ons ding te doen. En omdat het zo visueel was, werkte het altijd wel", aldus Dieter. Aanvankelijk was hij niet van plan om thuis nog iets met die voorstelling te doen. "Maar Kristof Gouwy van Cie Hoetchatcha zag er potentieel in en overtuigde ons van het tegendeel", klinkt het. En maar goed ook, want vandaag is Compagnie Krak voor Dieter een voltijdse bezigheid. Zijn vrouw Els is er ondertussen niet meer bij, zij zocht

DIETER MISSIAEN (43) MAAKT ALS CLOWN FURORE IN HET BUITENLAND

"Ik maak circus dat recht uit het hart komt"

Dieter Missiaen: "Circus is mijn recept voor een lang en gelukkig leven." (gf)

"Een clown spelen is meer dan een pruik en een rode neus opzetten"

haar eigen weg in de cabaretwereld.

"Els blijft wel een onmisbare kracht achter de schermen", vult Dieter aan. "Zelf heb ik het onderwijs vaarwel gezegd, creëren en spelen is nu mijn passie. De zekerheid die ik ervoor opgaf, werd ingevuld met een ander soort zekerheid: ik heb mijn passie gevolgd." Zijn 'ikigai', noemt hij het. Doen wat je het liefste doet, én daar ook nog eens je brood mee verdienen. "Ikigai is het Japanse recept voor een lang en gelukkig leven", aldus Dieter.

In 2015 ging op Uitwijken zijn eerste solovoorstelling *Viva Raphaël* in première. Dieter trok daarvoor de horten op met een klein geel caravannetje. Met zijn laatste project *BankContact Invasie*, een pop-upperformance met een zitbank als centraal gegeven, verkent hij nieuwe wegen. "BankContact is ontstaan vanuit de goesting om contact te maken met mensen, vanuit de nood tot onthaasting. Het heeft niets meer met clownerie te maken, wel met mensen verbinden: wie is die man die je net kruiste in de straat,

en die in jouw ogen wat nors overkwam? We hebben allemaal ons rugzakje, maar in wezen hebben we allemaal het beste met elkaar voor."

DE KOLDER VAN MR. BEAN

Grote voorbeelden heeft hij niet echt, maar Dieter groeide zoals velen op met de kolder van Mr. Bean en de fantastische humor van *Fawlty Towers*: wie kent er de stuntelige Manuel niet? De meeste mensen hebben overigens wel een wat verengd beeld van een clown. Een karikatuur, zeg maar. Iedereen kan een pruik en een rode neus opzetten, maar een clown speel je niet zomaar. "Geef jezelf twintig jaar om een goeie te worden", zei een van mijn mentoren mij ooit.

Toch schuilt er in ieder van ons wel een clown, meent Dieter. "Het is dat tweejarige kind in ons, dat vol verwondering naar het leven kijkt. Alles is nog nieuw, je trekt je nog niets aan van wat de anderen van je denken. Of je nu blij bent, boos of verdrietig, je beleefd het allemaal ten volle. Kinderen zijn ook bloedeerlijk: als ze je voorstelling niet leuk vinden, steken ze dat ook niet weg." Volwassenen hebben in Dieters ervaring dan weer iets meer tijd nodig om 'erin' te komen en in die wondere wereld mee te gaan. "Het Vlaamse publiek is soms wat meer afwachtend: armen gekruist, norske blik – precies een muur die je moet openbreken. Als clown sta je heel dicht bij je publiek, waardoor je goed aanvoelt wat er leeft in de zaal. Heerlijk

gevoel om die norske man op de eerste rij dan toch te zien ont-dooien."

Zijn voorstelling *Kontrol*, waarvan hij onlangs op het internationaal kunstfestival De Betovering in Den Haag de honderdste voorstelling speelde, ging daar onrechtstreeks ook over. "Kontrol gaat over hoe ik mijn weg zoek als clown. Over je tijd durven te nemen om op scène de magie te laten gebeuren. Het is er niet altijd meteen *boenk* op."

TUSSEN LIEFDE EN LEEGTE

Of het bijwijken ook geen eenzame job is? "Tegen het einde van het speelseizoen heb ik in elk geval genoeg hotelkamers gezien", glimlacht Dieter. "Stef Bos schreef trouwens een mooi nummer over dat gevoel: *Tussen de liefde en de leegte*. Als ik thuis ben, mis ik soms het toeren en spelen en als ik lang weg ben, mis ik soms het thuiszijn... Uit de leegte komt creativiteit, dus laat ik die eenzaamheid zo nu en dan bewust toe."

Met tientallen voorstellingen in binnen- en buitenland heeft de Bruggeling een topseizoen achter de rug. "Ondertussen zijn er al wat nieuwe ideeetjes waar ik binnenkort mee aan de slag wil gaan. Het creëren is een proces van vallen en opstaan, maar ik heb het geluk getrouwd te zijn met iemand die graag met mij meedenkt. Sinds corona volg ik ook zangles; iets wat ik iedereen zou willen aanraden. Zingen voelt enorm bevrijdend. Maar bovenal: blijf verwonderd, zoals een kind!"

Dieter Missiaen

PRIVE

Getrouwd met Els Degryse (43) en vader van Pepijn (10) en Merel (6).

LOOPBAAN

Van opleiding is Dieter leerkracht lager onderwijs. Hij stond vijftien jaar voor de klas in basisschool Spermalie, waar hij les gaf aan kinderen met een auditieve beperking. Daarnaast was hij twee jaar Cliniclown in het UZ Gent. Vandaag is hij maker en speler van poëtische clownerievoorstellingen.

VRIJE TIJD

Dieter is beoefenaar van zazen of zittende meditatie, de meditatievorm die beoefend wordt in het zenboeddhisme. "Zitten zonder te bewegen of te reageren, zonder een bepaalde toestand te willen bereiken. Gewoon zitten in het hier en nu. De combinatie van zazen en sport – voornamelijk lopen en zwemmen – is voor mij de ideale manier om mijn onrust wat onder controle te krijgen. En ten slotte kan ik ook enorm genieten van een goed boek, ergens op een plekje ver van alle geluiden."